

Asia: VN/33301/2025

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työnhakijan avointen korkeakouluopintojen aikaista työttömyysturva-oikeutta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleiset kommentit

Oulun yliopisto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

2. Huomionne työttömyysturvalain muutoksista

-

3. Huomionne työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muutoksista

-

4. Huomionne esityksen vaikutuksista ja vaikutusarvioista

Oulun yliopiston näkökulmasta esityksen tavoitteet eli työttömien mahdollisuuksien selkiyttäminen ja hallinnollisen taakan vähentäminen ovat kannatettavia. Oulun yliopisto näkee positiivisena sen, että työttömänä olevat voivat halutessaan kehittää osaamistaan myös avoimen opintotarjonnan kautta, ilman että se vaikuttaa heidän saamiin työttömyysetuuksiin. Tämä vähentänee työllisyyspalveluiden sekä työttömien työnhakijoiden hallinnollista työtä.

Esitys voi lisätä myös maltillisesti avoimen yliopiston opintojen kysyntää.

Yksi esityksen vaikutusarvion keskeisistä epävarmuuksista liittyy hallituksen puoliväliriihessä 2025 tekemään linjaukseen, jossa tutkinnon suorittaminen avoimilla korkeakouluopinnoilla tullaan myöhemmin mahdollistamaan. Tällä hetkellä avoimen väylän kautta siirtyy vuosittain tutkinto-opiskelijaksi noin 6 000 opiskelijaa. Määrä on nykyisin melko vähäinen, mikä rajoittaa mahdollista riskiä opintoetuuksien korvautumisesta työttömyysetuudella.

5. Miten arvioitte tutkinnon suorittamista koskevan esityksen ja työttömien avoimen opiskelun helpottamisen yhteisvaikutuksia? Pidättekö todennäköisenä, että avointen korkeakouluopintojen kautta

tutkinnon suorittavien osuus tulee kasvamaan merkittävästi verrattuna nykyisen avoimen väylän volyyymiin?

Yhteisvaikutusten arvioiminen on tässä vaiheessa haastavaa. Mikäli tulevaisuudessa tutkinnon suorittaminen avoimen kautta avautuu täysimääräisesti, on vaikutuksia syytä seurata tarkasti. Oulun yliopisto katsoo, että työttömien avoimen opiskelun helpottamisesta ei ole lyhyellä aikavälillä odotettavissa merkittävää kasvua.

Hallitus nosti keväällä 2024 avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksuja 15 eurosta 45 euroon yhtä opintopistettä kohden. Toistaiseksi maksuja on korotettu maltillisesti.

6. Miten arvioitte, että tutkinnon suoritusoikeus avoimien korkeakouluopintojen kautta muuttaisi opintomaksuja

Opintomaksujen kehitys riippuu etenkin siitä, millainen rahoitusmalli tutkintojen suorittamiselle avoimen opintotarjonnan kautta lopulta muodostetaan. Mikäli avoimen opintojen edellytetään olevan täyskatteellisia, on mahdollista, että opintomaksut nousevat nykyisestä tasosta. Keskeistä olisi, että rahoitusmalli olisi selkeä ja läpinäkyvä etenkin asiakkaan näkökulmasta. Oulun yliopisto pitää tärkeänä, että mahdolliset muutokset valmistellaan huolellisesti ja vaikutukset arvioidaan kattavasti ennen päätöksentekoa.

Nylund Päivi
Oulun yliopisto